

Βρυξέλλες, 14 Ιανουαρίου 2025
(OR. en)

5038/25

LIMITE

ECOFIN 31
UEM 30

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Αντιπροσωπίες
Θέμα:	ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ προκειμένου να τερματιστεί η κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος στη Ρουμανία

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

προκειμένου να τερματιστεί η κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος στη Ρουμανία

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), και ιδίως το άρθρο 126 παράγραφος 7,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 126 της ΣΛΕΕ, τα κράτη μέλη αποφεύγουν τα υπερβολικά δημοσιονομικά ελλείμματα.
- (2) Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης βασίζεται στον στόχο για υγιή δημόσια οικονομικά ως μέσο ενίσχυσης των προϋποθέσεων σταθερότητας των τιμών και ισχυρής, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, βασισμένης σε χρηματοοικονομική σταθερότητα, υποστηρίζοντας με τον τρόπο αυτόν την επίτευξη των στόχων της Ένωσης για βιώσιμη ανάπτυξη και απασχόληση.
- (3) Στις 30 Απριλίου 2024 άρχισε να ισχύει το μεταρρυθμισμένο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ. Το πλαίσιο περιλαμβάνει τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263¹, της 29ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου. Περιλαμβάνει επίσης τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1264 του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου² για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, καθώς και την οδηγία (ΕΕ) 2024/1265 του Συμβουλίου³, της 29ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/85/ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών.

¹ EE L, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>.

² EE L 209, 2.8.1997, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30>.

³ EE L, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj>.

- (4) Η Ρουμανία υπόκειται σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος από τον Απρίλιο του 2020. Στις 3 Απριλίου 2020 το Συμβούλιο, κατόπιν σύστασης της Επιτροπής, εξέδωσε την απόφαση (ΕΕ) 2020/509, δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ, σχετικά με την ύπαρξη κατάστασης υπερβολικού ελλείμματος στη Ρουμανία λόγω προγραμματισμένης μη συμμόρφωσης με το κριτήριο του ελλείμματος που ορίζει η ΣΛΕΕ, εξέδωσε δε σύσταση δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ προκειμένου να τερματιστεί η κατάσταση υπερβολικού δημοσιονομικού ελλείμματος το αργότερο έως το 2022⁴. Υπό το πρίσμα της βαθιάς συρρίκνωσης της οικονομικής δραστηριότητας που συνδέεται με την πανδημία COVID-19, στις 18 Ιουνίου 2021 το Συμβούλιο εξέδωσε αναθεωρημένη σύσταση προς τη Ρουμανία δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ, με την οποία παρατείνεται η προθεσμία για τη διόρθωση έως το 2024. Στις 24 Νοεμβρίου 2021 η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Ρουμανία είχε αναλάβει αποτελεσματική δράση ανταποκρινόμενη στη σύσταση του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 2021, δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ, και έκρινε ότι δεν ήταν αναγκαία η λήψη πρόσθετων μέτρων στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος κατά το συγκεκριμένο στάδιο. Ωστόσο, το 2023 δεν καλύφθηκε καμία από τις επιμέρους συνιστώσες της σύστασης του Συμβουλίου του 2021 προς τη Ρουμανία, και μάλιστα η απόκλιση από τις συνιστώσες αυτές ήταν σημαντική. Το ονομαστικό έλλειμμα ήταν σημαντικά υψηλότερο (6,5 % του ΑΕΠ έναντι 4,4 % του ΑΕΠ στη σύσταση του Συμβουλίου), η διαρθρωτική προσπάθεια ήταν πολύ χαμηλότερη από τη συνιστώμενη και η αύξηση των καθαρών δαπανών πολύ υψηλότερη από τη συνιστώμενη. Ως εκ τούτου, στις 26 Ιουλίου 2024 το Συμβούλιο εξέδωσε απόφαση δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 8 της ΣΛΕΕ σχετικά με τη μη λήψη αποτελεσματικών μέτρων⁵.

⁴ Όλα τα έγγραφα που αφορούν τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος της Ρουμανίας βρίσκονται στην ακόλουθη διεύθυνση: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/romania_en?prefLang=el.

⁵ EE L, 1.8.2024, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2024/2130/oj>.

- (5) Σε περίπτωση μη αποτελεσματικής δράσης από πλευράς κράτους μέλους, το Συμβούλιο υποχρεούται, βάσει του άρθρου 126 της ΣΛΕΕ, να εκδώσει αναθεωρημένη σύσταση προς το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος προκειμένου να τερματιστεί η κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος εντός καθορισμένου χρονικού διαστήματος. Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, η εν λόγω σύσταση πρέπει επίσης να θέτει μέγιστη προθεσμία έξι μηνών προκειμένου το συγκεκριμένο κράτος μέλος να λάβει αποτελεσματικά μέτρα για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, η οποία μπορεί να μειωθεί σε τρεις μήνες όταν αυτό δικαιολογείται από τη σοβαρότητα της κατάστασης. Επιπροσθέτως, με τη σύστασή του, το Συμβούλιο πρέπει επίσης να ζητά από το κράτος μέλος να εφαρμόσει διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών⁶, η οποία να διασφαλίζει ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα μειώνεται και διατηρείται κάτω από την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ εντός της προθεσμίας που καθορίζεται στη σύσταση. Όταν η διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος έχει κινηθεί βάσει του κριτηρίου του ελλείμματος, η διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών πρέπει να συνάδει με ελάχιστη ετήσια διαρθρωτική προσαρμογή ύψους τουλάχιστον 0,5 % του ΑΕΠ, ως σημείο αναφοράς για τα έτη κατά τα οποία το δημοσιονομικό έλλειμμα αναμένεται να υπερβεί την τιμή αναφοράς. Η Επιτροπή μπορεί, κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου το 2025, το 2026 και το 2027, να προσαρμόσει το σημείο αναφοράς, ώστε να ληφθεί υπόψη η αύξηση των πληρωμών τόκων κατά τον καθορισμό της προτεινόμενης διορθωτικής πορείας για τα εν λόγω έτη, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 23 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1264 του Συμβουλίου.
- (6) Το Συμβούλιο, στην απόφασή του της 26ης Ιουλίου 2024, έλαβε υπόψη ότι το επόμενο στάδιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, δηλαδή η αναθεωρημένη σύσταση της Επιτροπής για σύσταση του Συμβουλίου δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ σχετικά με τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, θα πραγματοποιηθεί μετά την υποβολή του εθνικού μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού-διαρθρωτικού σχεδίου σύμφωνα με το άρθρο 11 και το άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263. Η προσέγγιση αυτή καθιστά δυνατή τη διασφάλιση της συνοχής μεταξύ των δημοσιονομικών απαιτήσεων στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος και της πορείας προσαρμογής που καθορίζεται στο μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο. Το χρονοδιάγραμμα αυτό και ο διαχωρισμός των αποφάσεων βάσει του άρθρου 126 παράγραφοι 6 και 7 αποτελούν εξαίρεση και συνδέονται με τη μετάβαση στο νέο πλαίσιο και, ως εκ τούτου, δεν δημιουργούν προηγούμενο.

⁶ Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, ως «καθαρές δαπάνες» νοούνται οι κρατικές δαπάνες μετά την αφαίρεση των δαπανών για τόκους, των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που καλύπτονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια, των εθνικών δαπανών για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, των κυκλικών στοιχείων των δαπανών για επιδόματα ανεργίας και των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.

- (7) Το πραγματικό ΑΕΠ στη Ρουμανία αυξήθηκε κατά 2,4 % το 2023. Σύμφωνα με τις φθινοπωρινές προβλέψεις 2024 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οικονομία αναμένεται να αναπτυχθεί κατά 1,4 % το 2024, ενώ η ισχυρή εγχώρια ζήτηση αντισταθμίζεται από την αρνητική συμβολή των καθαρών εξαγωγών. Το 2025 το πραγματικό ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί κατά 2,5 % λόγω της σταδιακής ανάκαμψης της εξωτερικής ζήτησης και των εξαγωγών, της περαιτέρω χαλάρωσης των χρηματοπιστωτικών όρων, της ανθεκτικής ιδιωτικής κατανάλωσης, της επιτάχυνσης των ιδιωτικών επενδύσεων και της στήριξης από τις χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ επενδύσεις σε δημόσιες υποδομές. Το ποσοστό ανεργίας προβλέπεται να παραμείνει σταθερό στο 5,5 % το 2024 και το 2025. Ο πληθωρισμός αναμένεται να μειωθεί από 9,7 % το 2023 σε 5,5 % το 2024, και στη συνέχεια σε 3,9 % το 2025.
- (8) Σύμφωνα με τα στοιχεία που επικύρωσε η Eurostat στις 22 Οκτωβρίου 2024⁷, το δημοσιονομικό έλλειμμα στη Ρουμανία ανερχόταν σε 6,5 % του ΑΕΠ το 2023. Οι φθινοπωρινές προβλέψεις 2024 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προβλέπουν δημοσιονομικό έλλειμμα ύψους 8,0 % του ΑΕΠ το 2024 και 7,9 % του ΑΕΠ το 2025, δηλαδή υψηλότερο από την τιμή αναφοράς και για τα δύο έτη. Το διαρθρωτικό έλλειμμα προβλέπεται να ανέλθει στο 7,4 % του ΑΕΠ το 2024 και αναμένεται να παραμείνει σχεδόν αμετάβλητο το 2025.
- (9) Στο τέλος του 2023 το δημόσιο χρέος ανερχόταν σε 48,9 % του ΑΕΠ. Σύμφωνα με τις φθινοπωρινές προβλέψεις 2024 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, προβλέπεται να αυξηθεί σε 52,2 % του ΑΕΠ στο τέλος του 2024 και σε 56,1 % του ΑΕΠ στο τέλος του 2025, παραμένοντας έτσι κάτω από την τιμή αναφοράς του 60 % του ΑΕΠ.
- (10) Στις 25 Οκτωβρίου 2024 η Ρουμανία υπέβαλε το πρώτο εθνικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιό της, σύμφωνα με το άρθρο 11 και το άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263. Το σχέδιο καλύπτει την περίοδο 2025-2031 και προβλέπει δημοσιονομική προσαρμογή σε χρονικό διάστημα επτά ετών. Η σύσταση του Συμβουλίου για την έγκριση του εθνικού μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού-διαρθρωτικού σχεδίου της Ρουμανίας για τα έτη 2025 έως 2031 και την έγκριση συνόλου μεταρρυθμιστικών και επενδυτικών δεσμεύσεων στο σχέδιο στο οποίο στηρίζεται η παράταση της περιόδου προσαρμογής περιέχει σύσταση για πορεία των καθαρών δαπανών που λαμβάνει υπόψη όλες τις αναγκαίες απαιτήσεις διορθωτικής πορείας και η οποία θα πρέπει να συνιστάται ως διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος. Ως εκ τούτου, η διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών συνάδει με ελάχιστη ετήσια διορθωτική προσαρμογή τουλάχιστον 0,5 % του ΑΕΠ ως ποσοστό αναφοράς για τα έτη κατά τα οποία το δημοσιονομικό έλλειμμα αναμένεται να υπερβεί την τιμή αναφοράς, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) 1467/97 του Συμβουλίου.

⁷ Eurostat — Δείκτες ευρώ, που δημοσιεύτηκαν στις 22 Οκτωβρίου 2024. Βλέπε: <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-22102024-ap>.

- (11) Με βάση την πορεία των καθαρών δαπανών ως μοναδικό επιχειρησιακό σημείο αναφοράς για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης, που καθορίζεται στη σύσταση του Συμβουλίου η οποία εγκρίνει το σχέδιο της Ρουμανίας και στην παρούσα σύσταση, καθώς και με βάση το πλαίσιο μεσοπρόθεσμης πρόβλεψης του δημόσιου χρέους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τις φθινοπωρινές προβλέψεις 2024 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το δημοσιονομικό έλλειμμα αναμένεται να μειωθεί από 8,0 % του ΑΕΠ το 2024 σε 2,9 % έως το 2030. Ωστόσο, με βάση τις παραδοχές του σχεδίου, το έλλειμμα δεν θα υποχωρήσει κάτω από την τιμή αναφοράς για το έλλειμμα του 3 % πριν από το 2031.
- (12) Με βάση τη διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών που θα προταθεί, το πλαίσιο μεσοπρόθεσμης πρόβλεψης του δημόσιου χρέους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τις φθινοπωρινές προβλέψεις 2024 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το δημόσιο χρέος θα αυξηθεί από 52,2 % του ΑΕΠ στο τέλος του 2024 σε 59,4 % το 2030.
- (13) Τα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης θα πρέπει να εξασφαλίζουν μόνιμη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος και να στοχεύουν παράλληλα στη βελτίωση της ποιότητας και της σύνθεσης των δημόσιων οικονομικών, στη διατήρηση των επενδύσεων και στην ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού της οικονομίας. Οι μεταρρυθμίσεις δημοσιονομικού και ευρύτερου οικονομικού χαρακτήρα (συμπεριλαμβανομένων των μεταρρυθμίσεων στις οποίες στηρίζεται η παράταση της περιόδου προσαρμογής, όπως ορίζεται στο παράρτημα II της σύστασης της Επιτροπής για σύσταση του Συμβουλίου για την έγκριση του μεσοπρόθεσμου σχεδίου της Ρουμανίας⁸), θα πρέπει να βελτιώνουν το δυναμικό ανάπτυξης και ανθεκτικότητας της οικονομίας με βιώσιμο τρόπο και να στηρίζουν τη δημοσιονομική βιωσιμότητα.
- (14) Το Συμβούλιο σημειώνει ότι δεν έχει ακόμα αναπτυχθεί πλήρως η ακριβής μεθοδολογία για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων στο πλαίσιο του νέου δημοσιονομικού πλαισίου και, ως εκ τούτου, θεωρεί ότι απαιτείται έγκαιρη συζήτηση σχετικά με τη μεθοδολογία.
- (15) Σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 3 του κανονισμού 1467/97, απόφαση του Συμβουλίου για την κατάργηση της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος λαμβάνεται δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 12 της ΣΛΕΕ μόνο όταν το έλλειμμα μειώθηκε κάτω της τιμής αναφοράς και σύμφωνα με πρόβλεψη της Επιτροπής θα παραμείνει έτσι το τρέχον και το επόμενο έτος.

⁸ Σύσταση της Επιτροπής για σύσταση του Συμβουλίου για την έγκριση του εθνικού μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού-διαρθρωτικού σχεδίου της Ρουμανίας [COM(2024) 725 final της 26.11.2024].

ΣΥΝΙΣΤΑ:

1. Η Ρουμανία θα πρέπει να διασφαλίσει ότι ο ονομαστικός ρυθμός αύξησης των καθαρών δαπανών δεν υπερβαίνει τα μέγιστα όρια που καθορίζονται στο παράρτημα Ι.
2. Ως εκ τούτου, η Ρουμανία θα πρέπει να θέσει τέλος στην κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος έως το 2030.
3. Το Συμβούλιο ορίζει ως προθεσμία την 30ή Απριλίου 2025 για την ανάληψη αποτελεσματικής δράσης και την υποβολή των αναγκαίων μέτρων από τη Ρουμανία μαζί με την ετήσια έκθεση προόδου για το 2025, η οποία υποβάλλεται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263. Στη συνέχεια, η Ρουμανία θα πρέπει να υποβάλλει έκθεση για την πρόοδο που συντελείται ως προς την εφαρμογή της παρούσας σύστασης τουλάχιστον ανά εξάμηνο, έως την πλήρη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος.

Η παρούσα σύσταση απευθύνεται στη Ρουμανία.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος

**Μέγιστοι ρυθμοί αύξησης των καθαρών δαπανών
(ετήσιοι και σωρευτικοί ρυθμοί αύξησης, σε ονομαστικούς όρους)**

Ρουμανία

Έτη		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Ρυθμοί αύξησης (%)	Ετήσιοι	5,1	4,9	4,7	4,3	4,2	3,9
	Σωρευτικοί*	20,2	26,0	31,9	37,6	43,3	49,0

* Οι σωρευτικοί ρυθμοί αύξησης υπολογίζονται με βάση το 2023 ως έτος αναφοράς.